View the original article

سیاسی

آمریکا و سه کشور اروپایی خواستار بازگشت بازرسان آژانس به تأسیسات هسته‌ای ایران شدند

رادیو فردا

۲۸/آبان/۱۴۰۵

نمایش سانتریفیوژهای غنی‌سازی اورانیوم در تجمع مقابل سفارت سابق آمریکا در تهران، ۱۳ آبان ۱۴۰۴

آمریکا، بریتانیا، فرانسه و آلمان در بیانیه‌ای مشترک در نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، جمهوری اسلامی را به کارشکنی در مسیر بازرسی‌های هسته‌ای متهم کردند و خواستار فراهم شدن دسترسی دوباره بازرسان به تأسیسات اتمی در ایران شدند.

این چهار کشور روز پنجشنبه ۲۸ آبان در نشست شورای حکام در مقر آژانس در شهر وین هشدار دادند که آژانس نزدیک به یک سال و نیم است امکان راستی‌آزمایی وضعیت ذخایر اورانیومِ با غنای بالای ایران را ندارد و سرنوشت این مواد همچنان نامشخص است.

آن‌ها در بیانیهٔ خود اعلام کردند: «این موضوع باید برای همهٔ اعضای شورای حکام نگران‌کننده باشد که آژانس یک سال و نیم است که اِشراف خود بر وضعیت ذخایر اورانیوم با غنای بالای ایران را که پیش‌تر راستی‌آزمایی شده بود، از دست داده است».

آمریکا و سه کشور اروپایی همچنین تأکید کردند که به‌گفتهٔ رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، در حال حاضر هیچ مانع فنی برای دسترسی بازرسان به تأسیسات آسیب‌دیده وجود ندارد و بازرسان مدت‌هاست برای بازگشت به این مراکز آمادگی دارند.

این چهار کشور با انتقاد از آنچه «راهبرد کارشکنی ایران» خواندند، از تهران خواستند رویکرد خود را تغییر دهد و برای برطرف کردن نگرانی‌های دیرینهٔ جامعهٔ بین‌المللی دربارهٔ برنامهٔ هسته‌ای جمهوری اسلامی همکاری کند.

اختلاف بر سر دسترسی به تأسیسات بمباران‌شده

بازرسان آژانس از زمان اولین حملات آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران در خرداد ۱۴۰۴ تاکنون اجازه بازگشت به مراکز هدف قرارگرفته را دریافت نکرده‌اند.

در جریان جنگ ۱۲ روزه، تأسیسات اصلی غنی‌سازی ایران در نطنز و فردو و همچنین بخش‌هایی از مجموعهٔ هسته‌ای اصفهان هدف حمله قرار گرفتند و تخریب شدند یا آسیب شدید دیدند.

با وجود گذشت نزدیک به ۱۸ ماه از آن حملات، جمهوری اسلامی هنوز توضیح روشنی دربارهٔ وضعیت ذخایر اورانیوم با غنای بالای خود ارائه نکرده است.

آژانس در آخرین برآورد خود پیش از حملات، ذخایر اورانیوم غنی‌شده تا سطح ۶۰ درصد ایران را حدود ۴۴۰ کیلوگرم اعلام کرده بود؛ موادی که سطح غنی‌سازی آن‌ها به میزان موردنیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای نزدیک است.

بیانیه تازه کشورهای غربی در آژانس پس از آن منتشر می‌شود که رافائل گروسی روز چهارشنبه ۲۷ آبان در آغاز نشست شورای حکام اعلام کرد که در سه ماه گذشته، بازرسان آژانس تنها از نیروگاه هسته‌ای بوشهر بازدید کرده‌اند و هیچ بازرسی دیگری از تأسیسات هسته‌ای ایران انجام نشده است.

او هشدار داد که بدون دریافت اطلاعات لازم و دسترسی به تأسیسات و مواد هسته‌ای اعلام‌شده، آژانس نمی‌تواند تأیید کند که این مواد همچنان صرفاً برای اهداف صلح‌آمیز مورد استفاده قرار می‌گیرند.

مدیرکل آژانس همچنین خواستار ازسرگیری همکاری‌های تهران شد و پیشنهاد کرد ایران با برداشتن گام‌های تدریجی و فنی، ضمن در نظر گرفتن ملاحظات ایمنی و امنیتی، امکان بازگشت بازرسان را فراهم کند.

بیشتر در این باره:

گروسی: ۱۸ ماه است از وضعیت ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران اطلاع دقیقی نداریم

ایران: درخواست بازرسی می‌تواند پوششی برای حملات تازه باشد

در مقابل جمهوری اسلامی در واکنش به درخواست چهار کشور غربی، حملات نظامی آمریکا و اسرائیل را علت اصلی بن‌بست کنونی در همکاری با آژانس معرفی می‌کند.

هیئت نمایندگی ایران در بیانیه‌ای به شورای حکام پرسید که آیا اصرار بر بازرسی فوری از تأسیسات هدف قرارگرفته، هدفی جز جمع‌آوری اطلاعات برای حملهٔ دوباره دارد.

در این بیانیه آمده است: «اگر آن‌ها واقعاً برای پادمان‌ها ارزش قائل بودند، هرگز به تأسیساتی که سال‌ها تحت نظارت پادمانی قرار داشتند، حمله نمی‌کردند.»

ایران همچنین به پیشنهاد پاداش تا سقف ۲۰ میلیون دلار از سوی آمریکا برای دریافت اطلاعات دربارهٔ برنامهٔ هسته‌ای جمهوری اسلامی اشاره کرد و پرسید این اقدام چه هدفی جز تسهیل و برنامه‌ریزی برای حملات غیرقانونی، اقدامات تروریستی و خرابکاری‌های بیشتر می‌تواند داشته باشد.

این موضع در ادامهٔ بیانیهٔ مشترک ایران، روسیه و چین مطرح شده است که روز چهارشنبه در نشست شورای حکام قرائت شد.

سه کشور در آن بیانیه اعلام کردند ازسرگیری کامل بازرسی‌ها تنها زمانی امکان‌پذیر است که درگیری نظامی به‌طور کامل پایان یابد، تهدید حمله مجدد برطرف شود و تضمین‌های قانع‌کننده‌ای برای جلوگیری از تکرار آن‌ها ارائه شود.

ایران، روسیه و چین همچنین تأکید کردند که اصرار بر اجرای عادی تعهدات پادمانی، بدون در نظر گرفتن پیامدهای حملات نظامی و تهدید مستمر به استفاده از زور، به ازسرگیری فعالیت‌های نظارتی آژانس کمکی نخواهد کرد.

این موضع با درخواست چهار قدرت غربی که تأکید دارند مانع فنی برای بازگشت بازرسان وجود ندارد، در تضاد است.

بن‌بست هسته‌ای در سایهٔ احتمال حملات تازه

اختلاف بر سر بازرسی‌ها در حالی ادامه دارد که تلاش‌های دیپلماتیک برای دستیابی به توافقی تازه بر سر برنامهٔ هسته‌ای ایران به بن‌بست رسیده و گمانه‌زنی‌ها دربارهٔ احتمال حملات نظامی جدید افزایش یافته است.

خبرگزاری رویترز روز چهارشنبه به نقل از دو منبع آگاه گزارش داد که رومن گافمن، رئیس موساد، هفتهٔ گذشته در دیدار با مقام‌های آمریکایی، از جمله جان رتکلیف، رئیس سازمان سیا، خواستار حمله مشترک تازه آمریکا و اسرائیل به ایران شده است.

بر اساس این گزارش، مقام‌های اسرائیلی در تلاش‌اند حمایت واشینگتن را برای اقدام نظامی دوباره جلب کنند، اما دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، تاکنون از صدور دستور حملات گستردهٔ تازه خودداری کرده است.

در همین حال، گروسی تأکید کرده است که هرگونه توافق احتمالی بر سر برنامهٔ هسته‌ای ایران به سازوکار راستی‌آزمایی نیاز خواهد داشت و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تنها نهادی است که می‌تواند چنین نظارتی را فراهم کند.

بیشتر در این باره:

«فشار نتانیاهو بر ترامپ» برای حمله مجدد به ایران؛ سفر فرمانده سنتکام به اسرائیل

این مطلب بخشی از:

سیاسی | بایگانی | پرونده هسته‌ای ایران | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.